

ENNEN NÄYTTEENOTTOA HUOMIOITAVAT ASIAT

Sisäilman mikrobiologisia ja kemiallisia epäpuhtauksia tutkittaessa tulee tutkittavan tilan olosuhteisiin kiinnittää erityistä huomiota. Otettavan näytteen tulee edustaa mahdollisimman hyvin tilan tavanomaisia olosuhteita. Tästä syystä esim. huoneiston tai rakennuksen lämmityksen ja ilmanvaihdon tulee toimia tavanomaisesti ja esim. ulkoseinien raitisilmaventtiileiden tulee olla siinä asennossa, jossa ne yleensäkin ovat. Huomaa kuitenkin, että ikkunat ja ovet tulee pitää suljettuina 4-6 tuntia ennen näytteenottoa ja näytteenoton aikana. Tämä siksi, ettei sisäilma laimene ulkoilmalla.

Näytteet tulee ottaa tiloista, joissa tunnetaan hajuja tai joissa koetaan oireita. Mikäli ongelma ei paikallistu mihinkään tiettyyn tilaan, on suositeltavaa ottaa näytteet tiloista, joissa oleskellaan eniten, kuten olohuone, keittiö ja makuuhuoneet.

Kemiallisten epäpuhtauksien (VVOC ja VOC) määrittämisen tulkitsemiseen voivat vaikuttaa mm. seuraavat asiat: ilmanvaihto, maalit, liimat, liuottimet, puhdistus-, pesu- ja desinfiointiaineet, voimakkaan hajuiset pesuaineet, hajusteet, ilmanraikastimet, hajukynttilät ja niiden poltto, kynsilakanpoistoaineen käyttö, sitrushedelmät ja niiden kuorinta ja syönti näytteenoton aikana, yleensäkin käytetyt (voimakkaan hajuiset) kemikaalit.

Sisäilman mikrobinäytteet (viljely- ja DNA-analyysit):

Sisäilman mikrobinäytteet tulee ottaa ajankohtana, joka edustaa mahdollisimman hyvin huoneiston normaalia käyttötilannetta. Monet asumiseen liittyvät toiminnot voivat tilapäisesti kohottaa sisäilman sieni-itiöpitoisuutta jopa 10-100-kertaiseksi taustatasoon verrattuna tai muuttaa sienilajistoa.

Mikrobinäytteiden ottopäivänä huoneistossa:

- ei tule siivota, mm. lattian lakaiseminen ja imurointi nostattavat lattialta ja matoista mikrobeja sisäilmaan
- ikkunat ja ovet tulee pitää suljettuina, mikrobeja voi kulkeutua sisätiloihin rakennuksen ulkopuolelta
- ei tule käsitellä tekstiilejä, polttopuita ja elintarvikkeita, esim. homeinen ruoka ja perunoiden kuoriminen voivat nostaa sisäilman mikrobipitoisuutta
- ei tule olla lemmikkieläimiä 1-2 tuntia ennen mittauksia eikä mittauksen aikana
- ei tule käsitellä tekstiilejä, esim. lakanoiden vaihto voi nostaa sisäilman sieni-itiöpitoisuutta
- talli-, metsästys- ja työvaatteiden ja vastaavat tulee vaihtaa ja säilyttää eri tilassa, vaatteiden mukana voi kulkeutua mikrobeja tutkittavaan tilaan, voivat nostaa sisäilman sieni-itiöpitoisuutta
- runsas huonekasvien määrä, multa, saattaa myös vaikuttaa mikrobien määrään huoneistossa

Sisäilman haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VVOC- ja VOC-analyysi):

VVOC- ja VOC-näytteiden ottopäivänä huoneistossa:

- ikkunat ja ovet tulee pitää suljettuina, ettei tilan ilma laimene ulkoilmalla
- ei tule käyttää voimakkaita tai hajustettuja puhdistus-, pesu- ja desinfiointiaineita
- ei tule käsitellä pieniäkään määriä liimoja, lakkoja, maaleja, liuottimia tms.
- ei tule käyttää voimakkaita hajusteita, deodorantteja ja hajuvesiä
- ei tule tupakoida
- ei tule käyttää aerosoleja, esim. hiuslakat
- ei tule käsitellä sitrushedelmiä
- tuoksu- ja hajukynttilät ja vastaavat tulee siirtää jo paria päivää aikaisemmin pois tutkittavasta tilasta

Jos tutkittavaa tilaa on remontoitu (esim. maalaus), tulee ennen näytteenottoa pitää vähintään 2 viikkoa, jotta mahdolliset käytetyt maalit, liimat, lakat, liuottimet tms. eivät vääristä tulosta.